

CREA

Centre for Research on Energy and Clean Air

Miten vahvistaa energiasanktioita?

Lauri Myllyvirta
johtava analyytikko
17.4.2024

Centre for Research on Energy and Clean Air

Riippumaton, vuonna 2019 Suomeen perustettu tutkimusorganisaatio. Tuotamme tieteellistä tutkimusta, dataa ja todistusaineistoa tukemaan siirtymää puhtaaseen ilmaan ja puhtaaseen energiaan ja tarjoamme sitä hallituksille, yrityksille ja kansalaisyhteiskunnalle ympäri maailmaa.

Julkaistuja tutkimuksia 2020–2023

25 työntekijää kahdeksassa maassa Aasiassa ja Euroopassa

Energiaviennin merkitys

- EU:n energian tuonti Venäjältä oli maailman suurin kahdenvälinen fossiilisten polttoaineiden kauppavirta
- Invaasion alun jälkeen
  - Venäjä on tienannut yli 600 mrd EUR fossiilisten polttoaineiden viennillä
  - Tästä lähes 200 mrd EUR viennistä EU:hun
  - keskimääräinen EU-kansalainen on käyttänyt yli 420 euroa venäläisiin fossiilisiin polttoaineisiin
- Energiaviennin voitot verotetaan käytännössä kokonaan valtiolle. 30–40% valtion verotuloista tulee öljyn ja kaasun viennistä.

🌐 Global

644,105,906,377 EUR

Oil (68%)
441,871 M EUR

Gas (21%)
138,356 M EUR

Coal (11%)
63,877 M EUR

🇪🇺 European Union

190,750,619,026 EUR

Oil (55%)
105,084 M EUR

Gas (43%)
82,130 M EUR

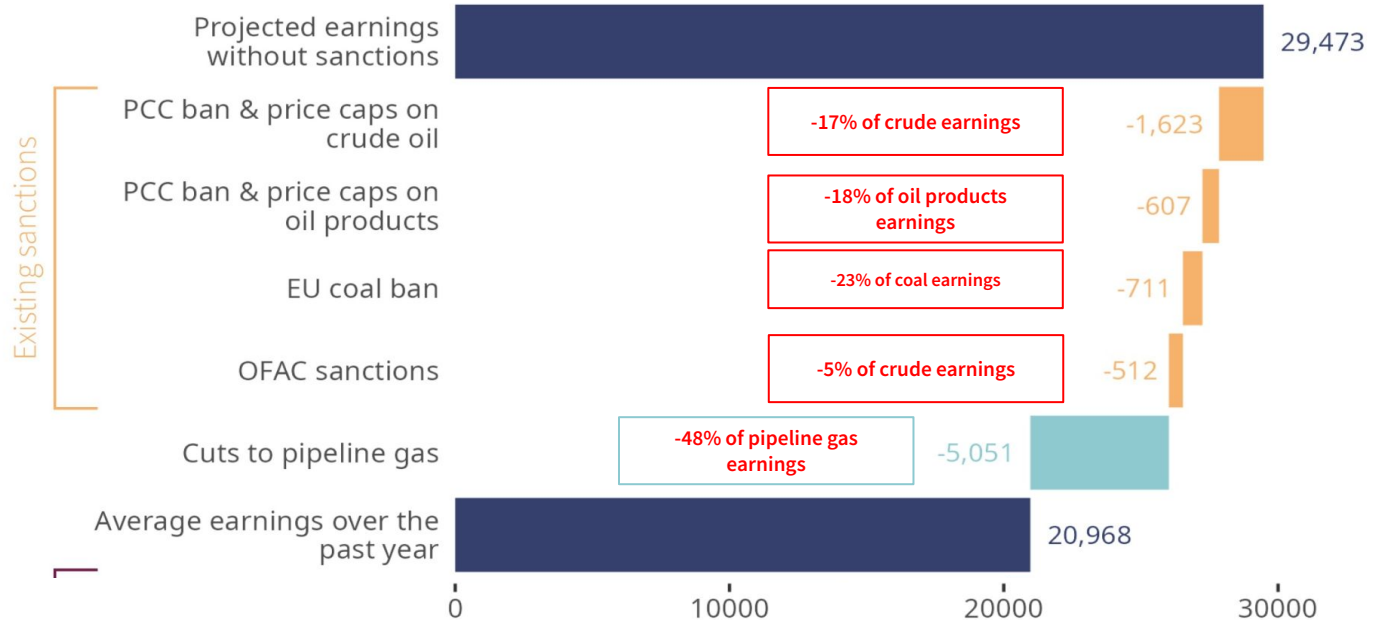

Coal (2%)
3,535 M EUR

Energiasanktioilla on vaikutusta

Sanktiot ovat alentaneet Venäjän vientituloja energiasta n. 12%

Russia's expected earnings from fossil fuels EUR million per month

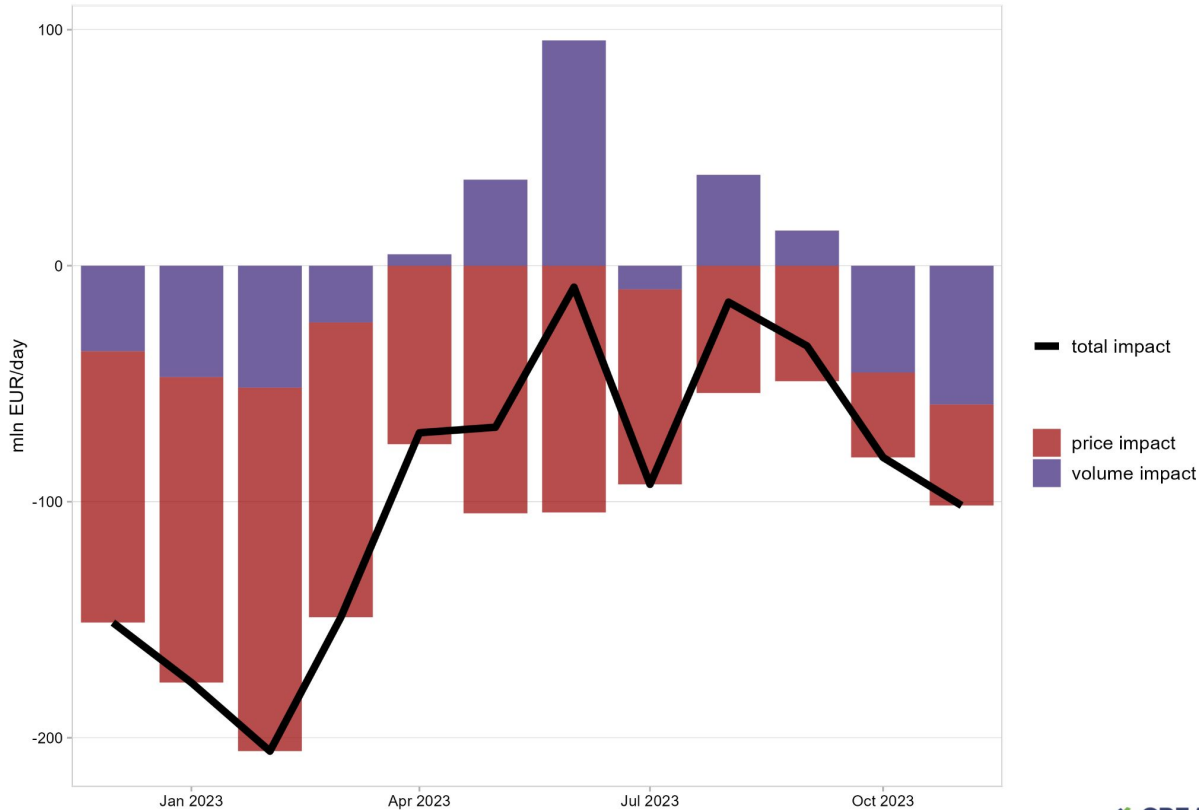

Miksi energiasanktioita tulisi vahvistaa?

- Verotulojen alentaminen rajoittaa Venäjän kykyä rahoittaa sota, varustautua uusiin hyökkäyksiin ja rahoittaa muuta yhteiskuntaa
- EU:n jäljelläoleva riippuvuus venäläisestä energiasta on mittava huoltovarmuusriski jota Putin varmasti käyttää hyväkseen

Nykyisten sanktioiden toimeenpanon vahvistaminen

Öljyn hintakaton valvontaa tulee vahvistaa

- Öljyn hintakaton vaikutus on hiipunut huonon valvonnan vuoksi
- Merkittävä osa venäläisestä öljystä myydään hintakattoa korkeammalla hinnalla
- Hintakaton valvonta perustuu kuljetus- ja vakuutusyhtiöiden kirjallisiin “vakuutuksiin” (attestations) siitä että kuljetetun öljyn hinta ei ylitä hintakattoa

Miten hintakaton toimeenpanoa tulisi vahvistaa

- Tiukempi valvonta: vakuutus- ja kuljetusyhtiöiden systemaattiset tarkastukset ja dokumentaation läpikäynti.
- Yhtiöitä tulee edellyttää todentamaan öljystä maksettu hinta maksutositteista ja edellyttää että maksuliikenne tapahtuu ainoastaan reittejä jotka viranomaiset pystyvät auditoimaan
- Ankarammat rangaistukset rikkomuksista
  - USA:n viranomaisten päätös lisätä hintakattoa rikkoneita aluksia sanktiolistalle leikkasi saman tien Venäjän vientituloja raakaöljystä n. 5%

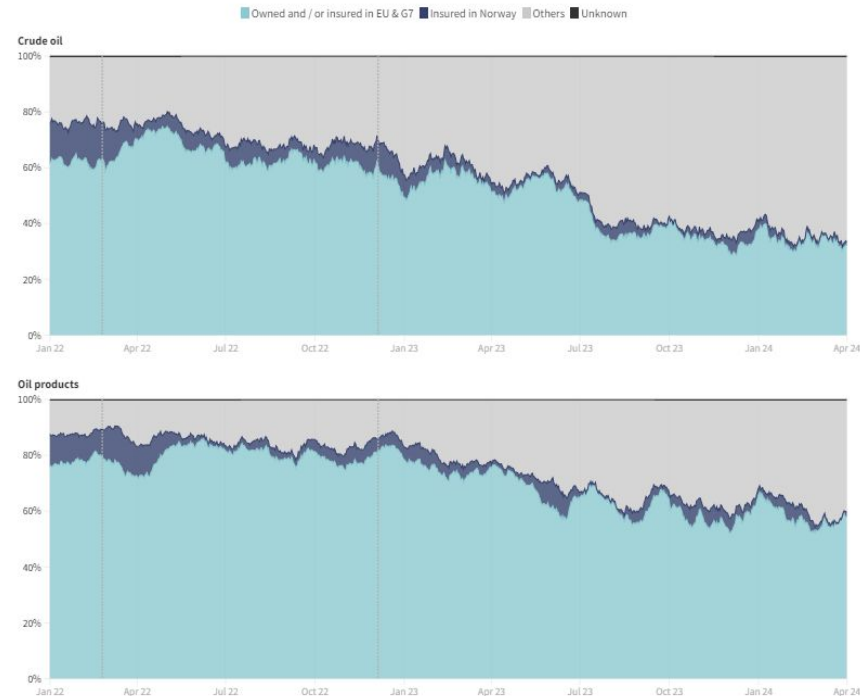
Öljytankkerien myynti veroparatiiseihin ja Venäjälle kiellettävä

- Hintakaton ulkopuolella olevien “varjotankkerien” määrän lisääntyminen heikentää hintakaton vaikutusta
- “Varjotankkerit” kuljettivat 56 % Venäjältä viedystä öljystä maaliskuussa 2024; osuus ennen invaasion alkua oli noin 20%

Fossil fuel shipment departures from Russia

By ship ownership / insurer

30-day running average

Source: CREA analysis. Dotted lines represent the beginning of the war and of EU's oil ban & the wider price cap respectively.

Riittämättömästi vakuutettujen tankkerien kulkuun Suomenlahdella ja EU:n aluevesillä tulee puuttua

- Viimeisten 12 kuukauden aikana Suomenlahdella liikennöi 313 “varjotankkeria” joiden vakuutus oli tuntematon tai puutteellinen
- Määrä on 27% kaikista venäläistä öljyä kuljettaneista tankkereista
- Öljykuljetusten arvo oli 31 mrd EUR

Russian seaborne oil exports by "shadow" tankers through the Gulf of Finland

Value of oil transported in EUR million | 30-day moving average

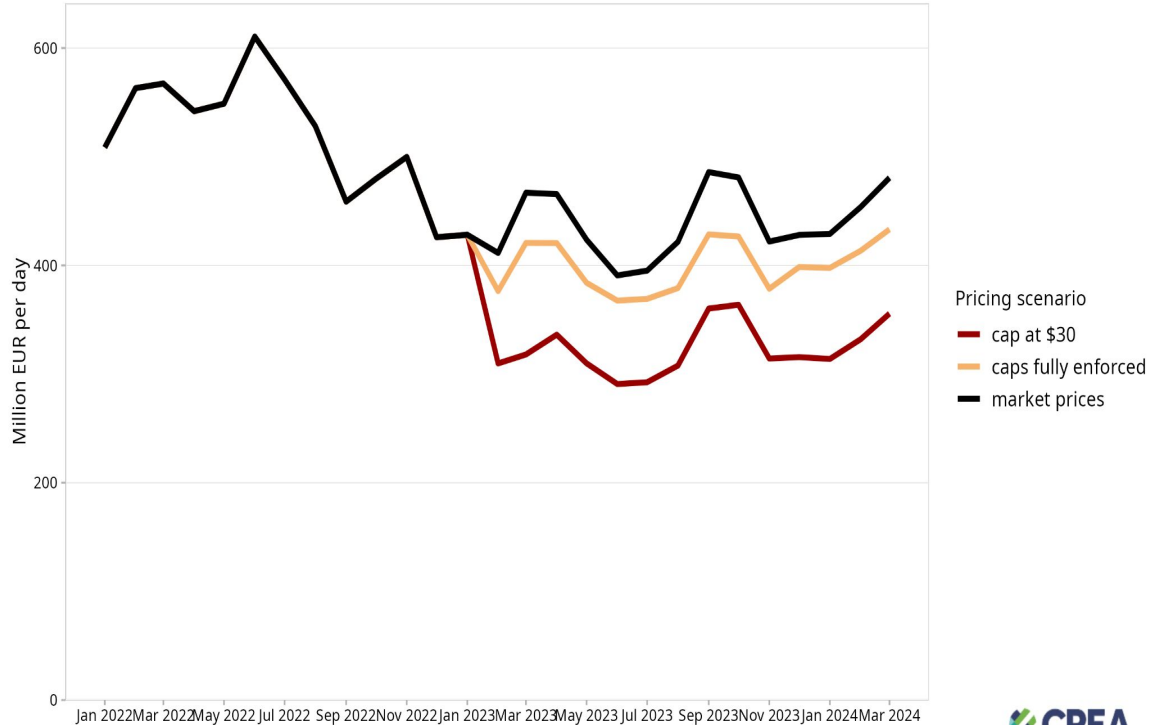

Tarvittavat uudet sanktiot

Öljyn hintakattojen alentaminen

- Öljyn hintakatto on aivan liian korkea: \$60 raakaöljylle kun tuotantokustannukset Venäjällä ovat alle \$25 — loppu kerätään veroina rahoittamaan invaasiota
- Edelleen lähes 50% öljyn laivakuljetuksista Venäjältä tapahtuu Euroopassa omistetuilla tai vakuutetuilla tankkereilla

Russia's seaborne oil export revenue with enhanced price caps

Source: CREA analysis based on Kpler, Marine Traffic and customs data.

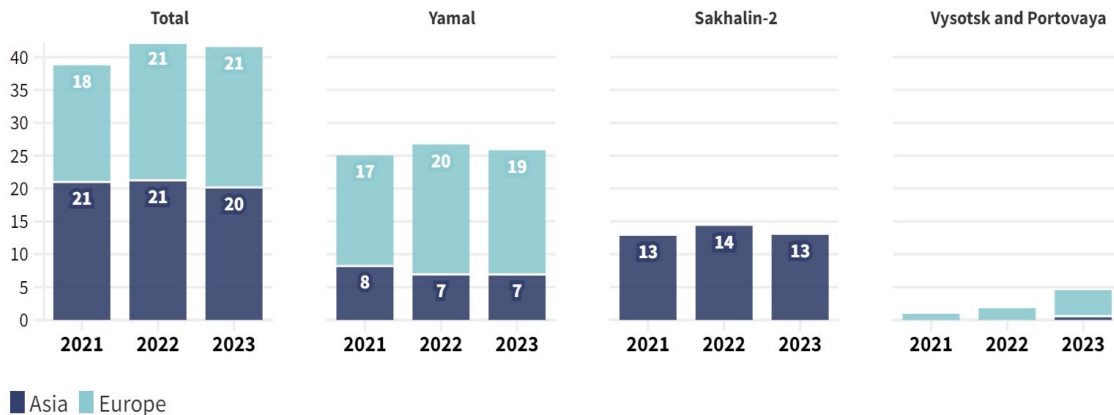
LNG:n tuonnin kieltäminen

- Nesteytetyn maakaasun tuonti EU:hun jatkuu: EU ostaa 50% Venäjän viennistä, mutta se vastaa vain 5 prosenttia EU:n maakaasun kulutuksesta.
- 93% LNG:n viennistä tapahtuu eurooppalaisilla aluksilla!

Export destinations of Russian LNG installations by continent

2021-2023

Value in billion cubic meters per year | bcm/y

Source: CREA analysis • Exports to other destinations are deemed negligible and thus excluded.

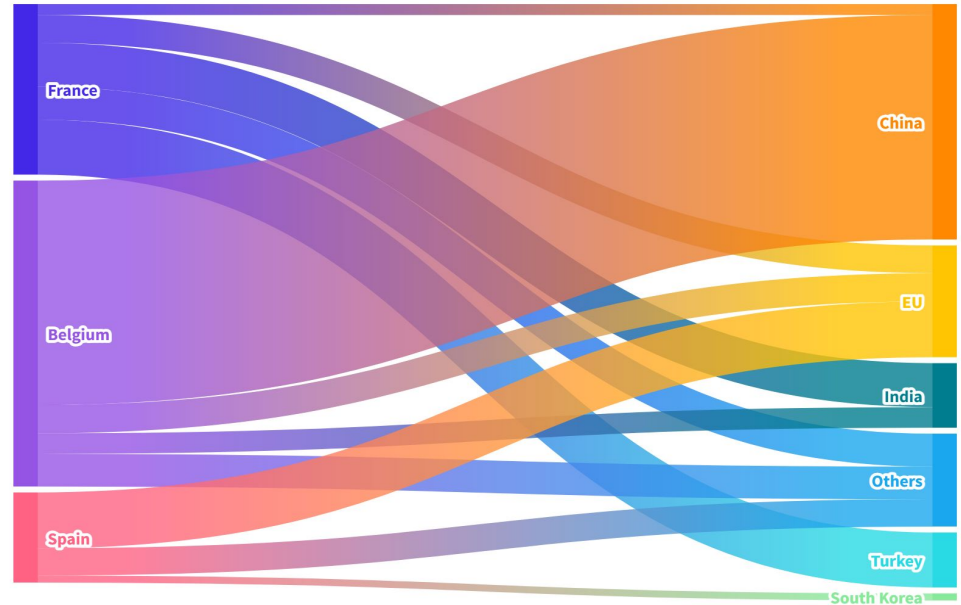
LNG:n kauttakuljetusten kieltäminen

- **22%** (4.4 mrd m³) EU:hun tuodusta venäläisestä LNG:stä kuljetettiin edelleen muualle maailmaan vuonna 2023

Russia's LNG Transshipment Destinations

January-December 2023

Volume in billion cubic meters | bcm

Source: CREA analysis

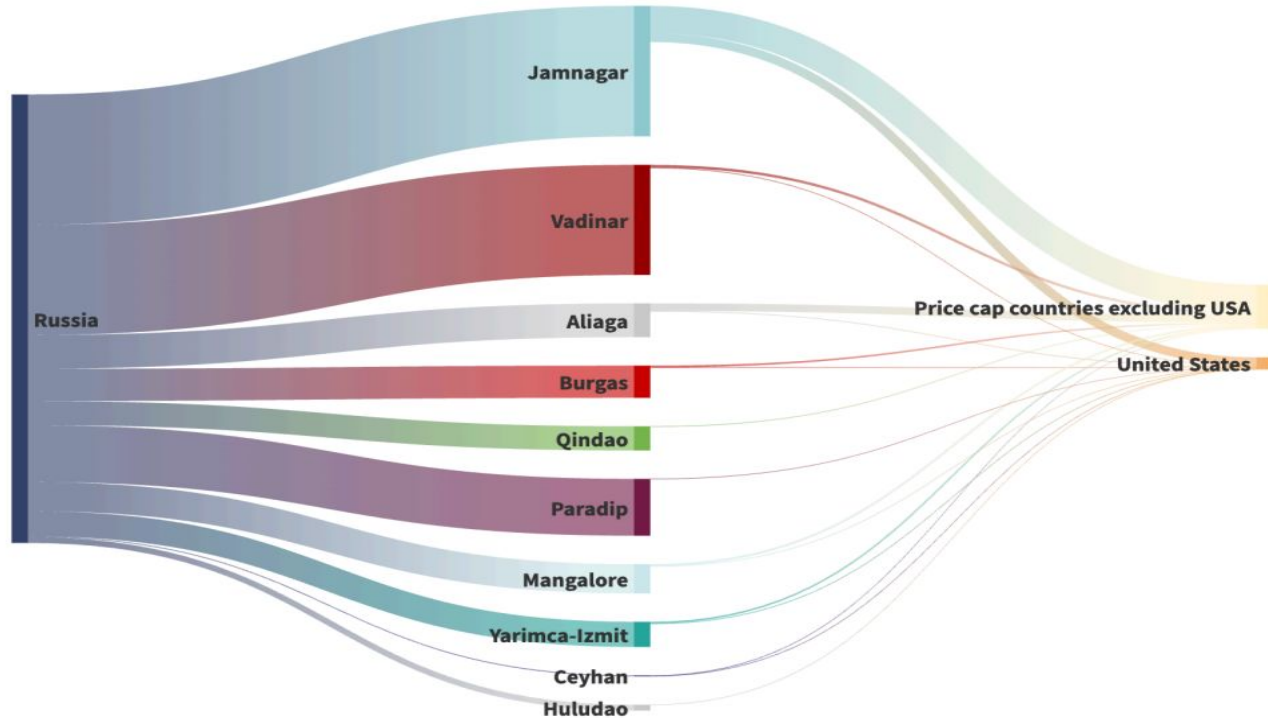
CREA

“Jalostusporsaanreiän” tukkiminen

- EU-maat tuovat edelleen venäläisestä raakaöljystä kolmansissa maissa **jalostettuja öljytuotteita**. Tuonnin arvo oli **8.5 mrd EUR** vuonna 2023.
- Tuonti kasvoi **44 %** vuonna 2023

Oil products derived from Russian crude flowing to PCC and USA

5 December 2022 - 31 December 2023 | Million tonnes

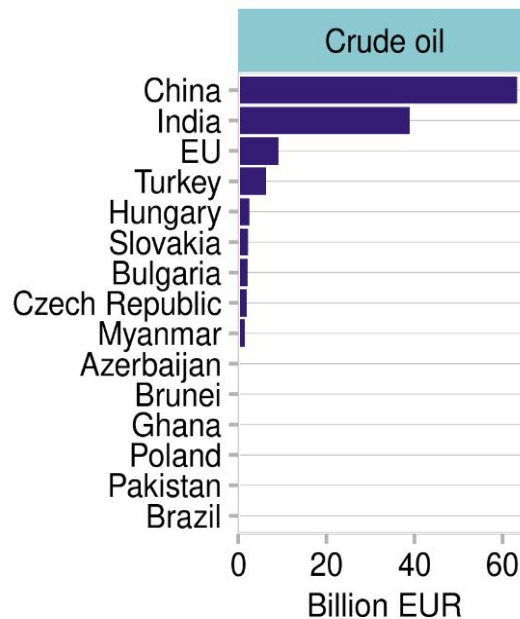
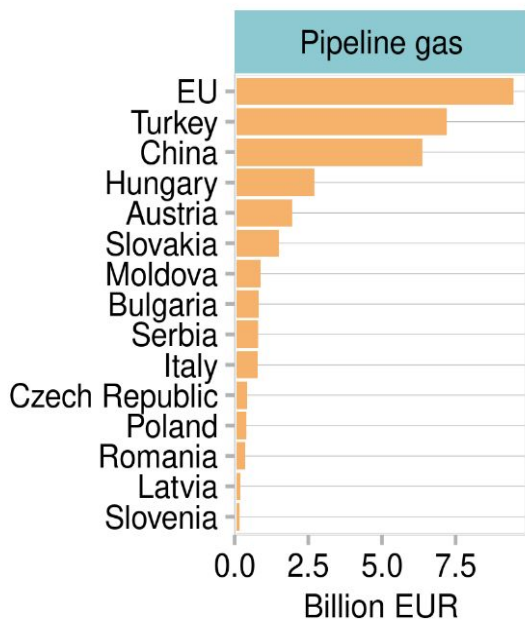

Source: CREA analysis based on Kpler and Eurostat

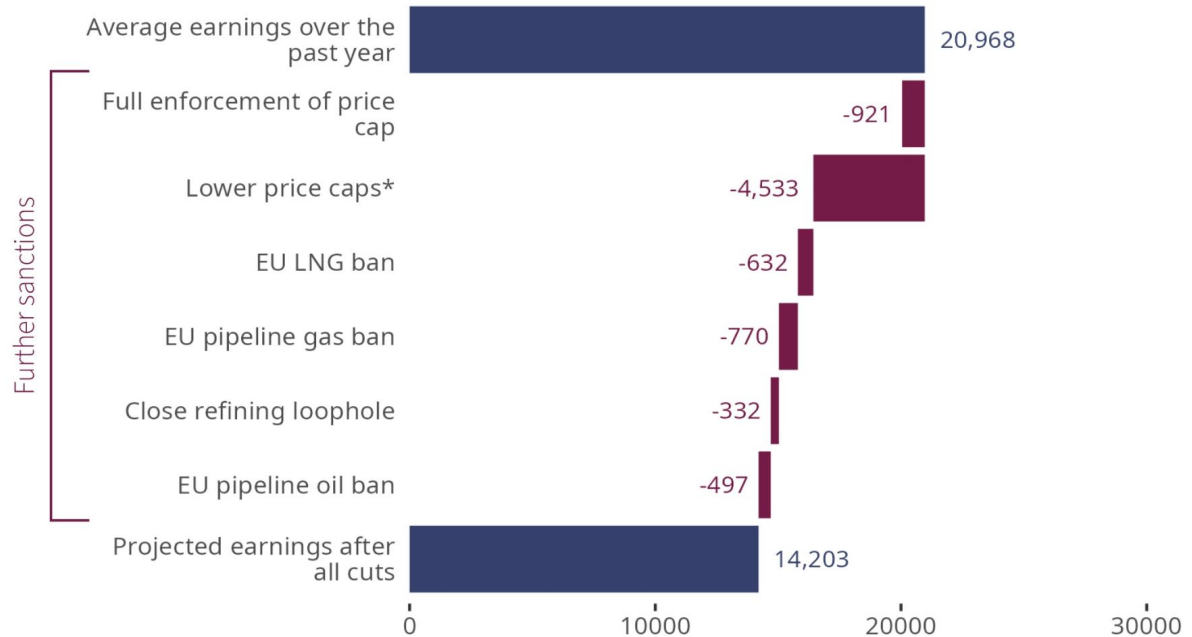
Maakaasun ja raakaöljyn tuonnin kieltäminen putkia pitkin

Suurimmat venäläisen raakaöljyn ja putkikaasun tuojat (5.12.2022 alkaen)

Sanktioiden vahvistaminen voisi leikata Venäjän vientituloja 30% (7 mrd EUR/kk)

Russia's expected earnings from fossil fuels EUR million per month

Energiapolitiikka on turvallisuuspolitiikkaa

- Riippuvuus fossiilisista polttoaineista ja haavoittuvuus polttoaineiden hinnannousulle on ollut suurin este tehokkaampien energiasanktioiden toteuttamisessa
- Energiasiirtymän vauhdittaminen heikentää Venäjän ja muiden autoritääristen fossiilisten polttoaineiden tuottajien markkina-asemaa ja lisää Euroopan edellytyksiä tehokkaalle ulko- ja turvallisuuspolitiikalle

Valmistautuminen Trumpin voittoon (ja Bidenin!)

- EU, Iso-Britannia ja Norja kontrolloivat merkittävää osaa Venäjän öljyn viennistä, mutta hintakaton toimeenpano perustuu pääosin Yhdysvaltojen viranomaisten toimiin. Erityisesti EU:n kyky toimeenpanna sanktioita on hälyttävän puutteellinen.
- Jos Yhdysvallat vetäytyy sanktioista, yksi este voimakkaammille energiasanktioille poistuu.
- Biden voisi toisella kaudellaan olla huomattavasti määrätietoisempi energiasanktioiden toteuttamisessa.

Kiitos!